



Innleiðingaráætlun Heildarstefnu Akraneskaupstaðar

24.okt.2023
Málsnr. 2206-134

1 Inngangur

Stýrihópur um stefnumótun Akraneskaupstaðar var skipaður samkvæmt erindisbréfi sem staðfest var þann 11. október 2022 í bæjarstjórn Akraness og var fyrstu fundur hópsins haldinn þann 9. nóvember 2022. Helsta viðfangsefni stýrihópsins var að móta metnaðarfulla stefnu fyrir sveitarfélagið með aðstoð ráðgjafafyrirtækis. Vinnan fól í sér að kortleggja núverandi stöðu, áskoranir og tækifæri ásamt því að móta skýra stefnu og markmið. Sjá nánari útlistun og skipan má sjá í erindisbréfi stýrihópsins.¹

Heilt yfir var samvinna mjög góð innan hópsins, verkefnum var skipt vel á milli einstaklinga og sáu sér allir fært um að leggja sitt af mörkum í að skila góðri afurð.

Í upphafi vinnunnar var samið við KPMG til þess að aðstoða við gerð stefnunnar. Að borði komu þau Sævar Kristinsson og Helena Ólafsdóttir ráðgjafar KPMG. Samvinnan gekk mjög vel og þeirra ráðgjöf mjög góð og verðmæt fyrir þessa stefnumótun.²

Stýrihópurinn hélt 12 fundi, bæði með ráðgjöfum og án þeirra þar sem unnið var með stefnumörkunina og sett upp verkefnaáætlun.

2 Innleiðingaráætlun

Til að tryggja markvissari eftirfylgni og eignarhald stefnunnar er lögð fram áætlun um innleiðingu hennar. Upphafleg innleiðingaráætlun var lögð fram og samþykkt í bæjarráði 15.jún.2023. Þann 26.okt.2023 verður lögð fram uppfærð innleiðingaráætlun fyrir bæjarráð til samþykktar, en nauðsynlegt er að uppfæra áætlunina vegna ítrekaðra óska forstöðumanna og annarra, um meiri aðkomu starfsfólks og bæjarfulltrúa að gerð stefnunnar og aðgerðaáætlunar. Brugðist verður við þeim óskum með valkvæðum, ólaunuðum, starfsmanna og bæjarfulltrúafundi í nóvember 2023 þar sem unnið verður með stefnuna og að greina aðgerðir til að ná markmiðum stefnunnar. Það er ekki gert ráð fyrir að stefnan sjálf, stefnuáherslur eða markmið taki stórvægilegum breytingum eftir starfsmannafundinn, en smávægilegar lagfæringar gæti þurft aðgera. Megið efni af fundinum verða aðgerðirnar og verður aðgerðaáætlun uppfærð miðað við afurð fundarins.

Endanleg samþykkt stefnunnar verður til afgreiðslu í bæjarstjórn 12.desember 2023. Verði stefnan samþykkt í bæjarstjórn á desemberfundinum mun hún taka gildi 1.janúar 2024.

¹ Fylgiskjal 1, erindisbréf stýrihópsins.

² Fylgiskjal 2, kostnaðaryfirlit verkefnisins og lokaskýrsla.



Stefna á ekki að vera skúffudjásn, heldur þarf að tryggja að innleiðing hennar takist vel, hún sé notuð við forgangsröðun verkefna, notuð sem yfirstefna í stefnumótun annarra málaflokka og allir taki eignarhald á henni með því að skilgreina verkefni og fylgja þeim eftir.

Hér næst verður gerð grein fyrir innleiðingu stefnunnar. Sumir verkþættir hafa verið afgreiddir, upplýsingar varðandi það eru ritaðar inn með rauðu lettri.

2.1 Júní til september

- Á fyrsta fundi bæjarstjórnar í júní (síðasta fundi fyrir sumarorlof) er stefnan og innleiðingaráætlun hennar kynnt óformlega eða utan hefðbundinnar dagskrár. Bæjarfulltrúar verða því vel kunnugir meginstoðum hennar og innleiðingaráætlun. Bæjarfulltrúar fá hér tækifæri til að skerpa á ákveðnum atriðum, vill svo til. Allir fulltrúar stýrihópsins fá hér tækifæri til þátttöku á þessum fundi.
Stutt kynning fyrir bæjarstjórn þann 3.júl.2023. Yfirferð efnis og vinnan framundan kynnt.
- Á fyrsta fundi bæjarráðs í júní fer stefna þangað til samþykkis ásamt innleiðingaráætlun. Formaður stýrihópsins fylgir stefnunni til bæjarráðs og fer þar yfir helstu atriði hennar og innleiðingaráætlun. Bæjarráð fær hér einnig tækifæri til að skerpa á ákveðnum atriðum, vill svo til.
Fór fyrir bæjarráðsfund 15.jún.2023
- Fagráð og aðrar nefndir fái stefnuna til sín til umsagnar ásamt forgangsröðun yfirverkefna sem hafa verið skilgreind til úrvinnslu hjá þeim. Forgangsröðun yfirverkefna skal vera lokið fyrir enda ágústmánaðar. Er hér verið að taka tillit til sumarorlofa þannig að tímasvigrúm er gefið nægjanlegt. Verkefnastjóri stýrihópsins fylgir þessu máli eftir inn í fagráðin og fer þar yfir hvernig haldið verður utan um verkefnin og hvernig þeirra vinna sé skilgreind í innleiðingunni.
 - *Fagráð og aðrar nefndir þurfa að forgangsráða verkefnum stefnunnar, það sem er sett á áætlun núna og það sem fer á bið. Sum verkefni þarf mögulega að „sprengja út“ og setja undir þau fleiri undirverkefni þannig að við séum ávallt að ná þeim yfirmarkmiðum sem við höfum sett okkur. Í starfsemi sveitarfélaga eru verkefni svo fjölbreytt og mörg þannig að yfirverkefnin eiga að reyna að fanga sem mest það sem við viljum gera, undir þau er svo hægt að setja fleiri sem styðja við yfirverkefnin.*

Fór fyrir Skipulags- og umhverfissvið 3.júl.2023

Fór fyrir Velferðar- og mannréttindasvið 4.júl.2023

Fór fyrir Mennta- og menningarmálasvið 4.júl.2023

- Á forstöðumannafundi Akraneskaupstaðar, helst fyrir sumarorlof ef það er hægt, annars strax í ágúst, skal kynna stefnuna þ.e. framtíðarsýnina, meginstoðirnar, markmiðin og verkefni hennar ásamt innleiðingaráætlun. Bæjarstjóri, embættismenn og verkefnistjóri sem hafa tekið þátt í vinnunni fylgja þessu máli eftir á þeim fundi. Opna skal á umræður meðal forstöðumanna um hana og taka á mótí ábendingum. Í lok fundarins skal senda þeim tilheyrandi gögn og bjóða upp á athugasemdir sem skoðaðar verða innan fagráða og innan stýrihópsins þegar allt á að liggja fyrir. Þeirra rödd og eignarhald í innleiðinguna er afar mikilvæg.

Kynning og umræður á forstöðumannafundi 6.sept.2023



- Á tímabilinu skal fá hönnuð til að stilla stefnunni smekklega upp til opinberar birtingar hennar sem verður þó ekki fyrr en endanlegt samþykki liggur fyrir. Skulu drög að henni vera tilbúin til yfirferðar áður en stýrihópur kemur aftur saman.

Stýrihópur hefur samþykkt að semja við auglýsingastofuna Sahara um gerð kynningarefnis.

- Þann 15. nóvember 2023 verður haldinn opinn kynningarfundur (ólaunaður) með starfsfólki, bæjarfulltrúum og menningar- og safnanefnd. Unnið verður fyrst og fremst með aðgerðaáætlunina, þ.e. verkefni sem þarf að ráðast í til að ná markmiðum stefnunnar ásamt forgangsröðun þeirra verkefna.
- Stýrihópur kemur saman í lok nóvember til að leggja lokahönd á heildarstefnuna og aðgerðaáætlunina. Tekið tillit til afurða valkvæða fundarins frá 15.nóv.2023. Efni gert klárt fyrir bæjarstjórnarfund í desember.
- Forgangsröðun verkefna / Aðgerðaráætlun verður unnin í fagráðum Akraneskaupstaðar á nýju ári eftir að stefnan hefur verið samþykkt. Drög liggja fyrir en það er nauðsynlegt að vinna betur í þeim og það verður gert í byrjun árs 2024. Aðgerðaáætlunin er svo alltaf í rýni í ráðunum og tekur breytingum eftir því sem þurfa þykir því t.d. getur forgangsröðun verkefna breyst með tímanum eða ný áriðandi verkefni komið upp og fara frammar í forgang.
- Samþykki í bæjarstjórn skal liggja fyrir eigi síðar en 12. desember 2023.
- 1. janúar 2024 tekur heildarstefnan gildi.

2.2 Önnur mikilvæg atriði:

- Útbúa kynningarpakka um stefnuna, myndbönd og fallega hönnun þannig að hún sé skýrlega framsett og aðgengileg fyrir öll.
- Samhliða fjárhagsáætlunargerð 2024-2027 skal hafa stefnuna í forgrunni þeirrar vinnu.
- Stýrihópurinn mun leggja til aðgerðaráætlun sem tekur tillit til endurskoðun stefnunnar árlega samhliða fjárhagsáætlun.
- Stýrihópurinn leggur til að skipurit Akraneskaupstaðar verður tekið upp en vaknað hafa nokkrar vangaveltur í stefnumótuninni og er mögulega tækifæri núna til að skerpa á ákveðnum atriðum og gera stefnumarkandi breytingar.



Fylgiskjal 1: Erindisbréf stýrihóps um Stefnumótun Akraneskaupstaðar

Hlutverk stýrihóps:

Stýrihópur um stefnumótun Akraneskaupstaðar er tilnefndur af bæjarráði. Hlutverk stýrihóps er að hafa yfirumsjón með stefnumótunarvinnu í samstarfi við ráðgjafafyrirtæki. Afurð verkefnisins er yfirstefna og forgangsróðuð aðgerðaáætlun fyrir Akraneskaupstað sem aðrar undirstefnur kaupstaðarins munu síðan byggja á.

Vinnuheiti verkefnisins er *Stefnumótun Akraneskaupstaðar*.

Aðferðafræði:

Markmið með stefnumótun fyrir Akraneskaupstað er að móta yfirstefnu til næstu ára, horfa m.a. til Heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna, fjárhagslegra markmiða kaupstaðarins og setja fram metnaðarfulla sýn um árangur og aukna þjónustu til framtíðar. Vinnan felur í sér að draga fram lykil áskoranir og tækifæri, móta skýra stefnu og markmið og forgangsraða aðgerðaáætlun til að hrinda stefnu í framkvæmd. Leitað verður eftir viðhorfum og byggt á sjónarmiðum íbúa og annarra hagaðila bæjarins við mótun stefnunnar.

Gert verður samkomulag við ráðgjafafyrirtæki að leiða stefnumótunarvinnuna í samráði við stýrihóp.

Þegar tillaga að stefnu liggur fyrir verður hún lögð fyrir bæjarráð og bæjarstjórn til samþykktar. Bæjarstjórn ber ábyrgð á stefnunni og innleiðingu hennar.

Helstu verkefni:

Meginverkefni stýrihópsins verða eftirfarandi:

- *Yfirumsjón með vinnu við mótun stefnu fyrir Akraneskaupstað í samstarfi við ráðgjafafyrirtæki.*
- *Reglubundnir fundir með verkefnateymi, það er verkefnastjóra Akraneskaupstaðar og ráðgjafafyrirtækis um áherslur og nálgun, fjalla um álitamál og styðja við ferlið.*
- *Aðstoð og þátttaka við að fá fram álit íbúa og annarra hagaðila tengt stefnumótunni.*
- *Að leggja fram tillögu til bæjarráðs og bæjarstjórnar um fullgerða stefnu fyrir Akraneskaupstað ásamt forgangsraðaðri aðgerðaáætlun til að hrinda stefnu í framkvæmd.*
- *Annað sem kann að skipta máli.*

Verklag:

Verkefnastjóri stýrihópsins sér um fundarboðun í samráði við formann, fundarritun og eftirfylgni mála. Stýrihópurinn skal funda eins oft og þörf krefur. Á fundum Stýrihópsins skulu ritaðar fundargerðir, þar sem fram koma helstu ákvarðanir, verkefni sem unnin skulu á milli funda og annað það sem máli skiptir fyrir störf hópsins. Fundargerðir skulu kynntar í bæjarráði.

Laun stýrihópsins greiðast samkvæmt reglum Akraneskaupstaðar um þóknunir fyrir nefndarstörf.

Ráðgjöf:

Gerður verður samningur við ráðgjafafyrirtæki um að leiða stefnumótunarvinnuna í samvinnu við stýrihóp. Að auki getur stýrihópur kallað til þá starfsmenn sveitarfélagsins eða sérfræðinga sem hann telur nauðsynlegt hverju sinni.



Starfstími og skil.

Stýrihópurinn skal leggja fyrir tillögur um heildarstefnu Akraneskaupstaðar og forgangsraðaðri aðgerðaáætlun eigi síðar en 30. apríl 2023.

Fulltrúar í stýrihópnum:

Bæjarráð skipar eftirtalda aðila í stýrihópinn:

- Sædís Alexía Sigurmundsdóttir, fulltrúi bæjarstjórnar. Gegnir formennsku stýrihóps.
- Líf Lárusdóttir fulltrúi bæjarstjórnar.
- Valgarður L. Jónsson, fulltrúi bæjarstjórnar.
- Sævar Freyr Þránínsson, bæjarstjóri.
- Valdís Eyjólfsdóttir, verkefnastjóri.
- Sveinborg L. Kristjánsdóttir, fulltrúi frá velferðar- og mannréttindasviði.
- Dagný Hauksdóttir, fulltrúi frá mennta- og menningarsviði.
- Sigurður Páll Harðarson, fulltrúi frá skipulags- og umhverfissviði.
- Steinar Adólfsson, fulltrúi frá fjármála- og þjónustusviði.

Samþykkt í bæjarráði Akraness þann 6. október 2022

Samþykkt í bæjarstjórn Akraness þann 11. október 2022

Fyrir hönd Akraneskaupstaðar,

Sævar Freyr Þránínsson
bæjarstjóri



Fylgiskjal 2: Kostnaðaryfirlit

Bæjarráð samþykkti eftirfarandi tillögu þann 6.10.2022: "Lagt er til að samþykktur verði kostnaður við aðstoð KPMG í mótun heildarstefnu fyrir Akraneskaupstað að hámarki 2.000.000 kr., auk vsk., fyrir árið 2022.

Kostnaður við stefnumótun á árinu 2023 verður að hámarki 4,5 m.kr. auk vsk. og inni í því verði kostnaður vegna aðstoðar KPMG og kostnaður við fundi með hagsmunaaðilum og kostnaður við kynningu á heildarstefnunni. Gert verður ráð fyrir þeim kostnaði í fjárhagsáætlun 2023. Áætlað er að stýrihópur skili af sér verkefninu 15.03.2023."

Á árinu 2022 var kostnaður við verkefnið innan áætlunar, sjá töflu fyrir neðan. Kostnaður án vsk. nam alls 1.835.028 kr. en áætlun var upp á 2 m.kr. sbr. ofangreinda bókun.

Árið 2022

Dags. reiknings	Upphæð án vsk	Skýring
30.11.2022	815.288	KPMG
31.12.2022	1.019.740	KPMG
Alls	1.835.028	

Kostnaður við verkefnið á árinu 2023, vegna vinnu ráðgjafa, er kominn fram yfir áætlun í október þegar þetta er skrifað, um tæpar 500 þús. kr., sjá töflu hér fyrir neðan. Enn á eftir að greiða fyrir gerð kynningarefnis sem áætlað er að kostnaður vegna nemi tæpri 1 m.kr. (ef myndbandagerð er sleppt í bili). Samkvæmt tilboði frá Sahara sem var hagstæðast. Auk þess liggur fyrir að kostnaður verður einhver við opinn starfsmannafund 15.nóv.2023.

Árið 2023

Bókunardags.	Númer fylgiskjals	Lýsing	VSK-upphæð	Debet
30.6.2023	R52308738	KPMG ehf. vegna stefnumótunar	40.704	169.598
31.5.2023	R52307682	KPMG ehf. v/stefnumótunar	102.753	428.136
30.4.2023	R52305948	KPMG ehf. Vinna við stefnumótun,apríl,	172.015	716.730
31.3.2023	R52304290	KPMG ehf. vegna stefnumótunar	293.615	1.223.398
28.2.2023	R52302959	KPMG ehf. vegna stefnumótunar	174.314	726.310
31.1.2023	R52301518	KPMG ehf. Undirbúningur fyrir stefnumótun	32.712	136.298
31.1.2023	R52301398	KPMG ehf.vegna stefnumótunar	374.814	1.561.723
Alls kostnaður 2023 án vsk			4.962.193	

Áætlun
Mismunur

4.500.000 auk vsk.
462.193 Yfir áætlun